

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Isagoge Sive Introductio Ad Vitæ Spiritualis
Perfectionem, Omnibus tam Regularibus, quàm Clericis
Sæcularibus, Confessariis, Concionatoribus, & Animarum
Pastoribus perquàm utilis, & specialiter ...**

Herlet, Johann Georg

Sulzbaci, Anno MDC.XCIII.

§. 6. De ministerio fratribus exhibendo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37853

lutis; de formâ, staturâ, vestitu, aut incessu
mulierum &c. Quia hæc omnia sunt alienissi-
ma à vocatione, conditione, & statu illorum,
quem professi sunt, & sacro Habitu præsefe-
runt.

§. 6.

De ministerio fratribus exhibendo.

166. **C**onsistit hoc ministerium in eo, ut fra-
tribus nostris spiritualibus exhibeamus
servitia & charitatis officia tum spiritualia tum
corporalia; Et hæc non tantum honorifica ac
splendida; sed etiam vilissima, & abjectissima;
sicut Christus Dei filius exhibuit discipulis suis
Joann. 13. Quando surgens à cœnâ, mittens
aquam in pelvim, *cœpit lavare pedes discipulo-
rum, fuitque in medio discipulorum, sicut qui
ministrat Luc. 22.* Undè subjungit citato capite *Jo-
annis 13.* *Scitis, quid fecerim vobis? vos vocatis
me Magister, & Domine, & benè dicitis: sum ete-
nim: si ergò ego lavi pedes vestros Dominus &
Magister; & vos debetis alter alterius lavare pe-
des. Exemplum enim dedi vobis, ut quemad-
modum ego feci vobis; ita & vos faciatis. Man-
datum novum do vobis, ut diligatis invicem,
sicut dilexi vos; ut & vos diligatis invicem.* Et
S. Paulus *Galat. 5.* hortatur: *per charitatem
spiritus servire invicem: omnis enim lex in uno
sermone impletur: diliges proximum tuum, si-
cut teipsum. Item Galat. 6.* *Alter alterius one-
ra portate; Et sic adimplebitis legem Christi.* S.
Basilii pro magno beneficio reputat, servire
Fra-

Fratribus posse in necessitatibus etiam temporalibus & corporalibus; sic enim ait *constit. Monast. c. 27. Nemo in adjuvandis communibus aliorum corporis necessitatibus operam denegare suam debet; quin suppliciter potius petendum est à Deo, ut facultatem adjuvandi ceteros ab ipso promereamur accipere. Et serm. 1. de Instit. Monachor. Quae necessario in communi conventu tractanda ministeria sunt, ea mutatis in orbem vicibus circumaguntur: ut humilitatis merces communis sit. Atque hinc serm. de Abdicat. monet, ut quilibet ministeria sibi assignata & imposita personaliter obeat, & nulli alteri perficienda committat: Nè passus sis, ut quae propria muneris tui sunt, ea alius faciat: nè merces quoque erepta tibi, alii tribuatur.*

167. Qualiter verò & quibus modis quilibet injuncta sibi ministeria Fratrum obire debeat, quâ charitate, promptitudine, & alacritate unumquodque opus ac laborem etiam vilissimum perficere, tradit idem S. Pater serm. de Abdicat. dicens; *Quotiescunq; tua tibi in fungendis pro communi re Fratrum ministeriis vices obtigerint, in eo vigila, ut ad laborem corporis verborum etiam lenitatem adhibeas; ut ii, quibus ministras, charitatem te habere adversum ipsos intelligant: quò videlicet gratum sit illis ministerium tuum. Et infra: assignato tibi ministerio cum modestia fungitor sedulitateq;, perinde ac si Christo ipsi ministrares, Maledictus enim homo, qui facit opera Domini negligenter: esto, quae tibi praemanibus sunt ministeria, contempna admo-*

admodum abjecta q̄ videantur. Magna res est alteri ministrare, ejusmodi q̄, ut per eam nobis ad cæleste regnum ascensus paretur. Causam dat in Regul. brevior. interrogat. 160. Quia scilicet ministeria Fratribus nostris exhibita, ipsi Christo præstantur. Cum enim interrogasset, cujusmodi animi affectione debeamus Fratribus ministrare? respondet: perinde ac si Domino ipsi ministrarem, qui dixit: quatenus fecistis uni de his Fratribus meis minimis mihi fecistis. Aliam dat in Constit. Monast. c. 24. dicens: Intelligendum illud est, debere pietatis cultorem viliora etiam munera magno cum studio, magna q̄ cum animi alacrite suscipere; scientem, nihil minutum esse, quod Dei causâ fiat, sed grande & spirituale, & ejusmodi, quod cælum nobis & præmia cælestia conciliat. Si de muneribus iis, quæ abjectiora sunt, aliquid exercendum sit, scire convenit, Salvatorem quoq̄ ipsum discipulis ministrasse, & abjectiora opera facere non recusasse; magnumq̄ homini esse, si Dei imitator existat; cum per hæc, quæ humilia sunt, ad altitudinem illam, quod illum est imitatus, ascendat. Quanquam quis iam humile ausit quippiam appellare, quod Deus ipse attingere non recusavit?

168. Ex his autem S. Patris & Doctoris Ecclesiæ verbis colligitur, quam graviter errent, ac seipso defraudent, qui hujusmodi fratrum ministeria reputant & vocant *difficilia Religionis onera*; illaque vel planè subterfugiunt & excutiunt tanquam jugum importabile; vel non
nisi

nisi invito & indignabundo animo faciunt; aliquando etiam ut nimis vilia & abjecta, suoque statu indigna, & solis Novitiis convenientia non sine murmure & stomacho recusant. Nam imprimis vile, abjectum & contemptibile non est, quod ipse Dei Filius, cœli terræque Dominus propriis suis manibus obivit, & suo exemplo nobilitavit, dignificavit, ac magnificavit. Deinde tales præter superbiam suam, quâ servire aliis detrectant, satis etiam produnt, & manifestè convincuntur, quod proximos & confratres suos nondum corde & opere diligant. Charitati enim nihil grave & onerosum videtur, dicente Apostolo, *1. Corinth. 13. Caritas patiens est: Omnia suffert; omnia sustinet.* Nec potest legem charitatis adimplere, qui fratrum suorum onera portare recusat; sicut dicit idem Apostolus. *Galat. 6. Alter alterius onera portate; & sic adimplebitis legem Christi.* Cumque S. Joannes *1. Epist. c. 3.* dicat; *In hoc cognovimus charitatem Dei; quoniam ille animam suam pro nobis posuit; Et nos debemus pro fratribus animas ponere:* Quomodo tales animam seu vitam ponent pro Fratribus; qui modicum & brevem corporis laborem, molestiam, difficultatem in ministerio Fratrum tolerare nolunt? Præterea sunt ministeria & servitia, quæ Fratribus exhibentur, ipsi ministranti & servienti summoperè proficua & utilia: Nam primò in illis non solum imitamur Christum Dei Filium in terris conversantem, & ipsi conformamur; sed insuper ministrando Fratribus, ipsi
Chri-

Christo ministramus. Dicit autem Christus ministris suis *Joann. 12. Si quis mihi ministrat, me sequatur; Et ubi sum ego, illic & minister meus erit. Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum Pater meus.* Secundò cum in ministeriis Fratrum communiter sit adjunctus quidam labor, difficultas, & molestia; hinc fit, quod satisfactoria sint ejusmodi opera pro pœnis temporalibus in hac vel alterâ vitâ exolvendis; sicut docet Tridentinum *Seff. 14. De Pœnit. c. 9.* Tertiò quia servitia Fratribus exhibenda sunt quædam corporis & animi erga ipsos submissio & humiliatio; per illa viam nobis sternimus ad virtutem profundæ Humilitatis obtinendam: *Humiliatio enim via est ad Humilitatem; sicut patientia ad pacem, sicut lectio ad scientiam. Si virtutem appetis humilitatis, viam non refugas humiliationis; nam si non poteris humiliari, non poteris ad humilitatem provehi;* inquit S. Bernardus *Epist. 87.* Undè S. August. *tractatu. 58. ait: Cum ad pedes fratris inclinatur corpus, etiam in corde ipso vel excitatur, vel si iam inerat, confirmatur ipsius Humilitatis affectus.* Quartò cum vita communis Religiosorum stare & durare non possit sine ministeriis & servitiis corporalibus; neque etiam functiones spirituales (cujusmodi sunt Laus Dei in Choro, prædicatio verbi Divini, Catechesis, Sacramentorum Pœnitentiæ & Eucharistiæ administratio &c.) ritè peragi valeant; nisi aliqui sint, qui vitæ necessaria curent. & in corporalibus ministeriis serviant iis, qui propter sublimiores mentis occupa-

cupa-

cupationes exteriora hæc tractare impediuntur: hinc planè sequitur, quod illi, qui in Religiosâ communitate exhibent necessaria corporis & vitæ ministeria his, qui in Laude Dei, Officio prædicandi, catechizandi, confessiones poenitentium excipiendi, aliisque spiritualibus functionibus sunt constituti, vel per studia litterarum ad easdem se disponunt & perficiunt, cum iisdem spiritualibus operatoribus participant in omnibus eorum fructibus & meritis; quia ad omnes eorum spirituales functiones suo modo concurrunt, & illis cooperantur. Sumus enim invicem membra unius corporis mystici; uti ostendit Apostolus *Rom. 12.* dicens: *Sicut in uno corpore multa membra habemus; omnia autem membra non eundem actum habent; ita multi unum corpus sumus in Christo; singuli autem alter alterius membra.* Sicut igitur Deus in corpore humano ita disposuit, ut nullum membrum sibi soli operaretur, sed omnia & singula pro bono & conservatione totius corporis laborarent; & quodlibet etiam minus nobile de fructu, operatione & labore aliorum participaret; quamvis eandem cum illis actionem immediate neutiquam exerceret: ita in congregatione Religiosâ, ubi nullus sibi soli operatur, sed omnes & singuli ad totius bonum & finem suo modo concurrunt, quamvis non per eandem actionem; quilibet etiam de Bono & Fine totius participat, ac meritorum & præmii aliorum fit particeps; juxta illud *1. Reg. 30. Æqua pars erit descendentis ad prælium, & remanentis ad sarcinas.*

vinas, quia uterque suo modo concurrat ad victoriam. Id quod colligitur etiam ex S. August. *serm. 14. de Sanctis*; ubi ait de Saulo vestes lapidantium Sanctum Stephanum asservante: *Non satis ei fuit, suis eum manibus lapidare; sed ut esset in omnium lapidantium manibus, ipse omnium vestimenta servabat, magis serviens omnes adjuvando, quam suis manibus lapidando.* Sicut enim ideo Saulus omnes lapidantes adjuvabat, & in singulorum manibus erat, quia asservando vestes eorum, faciebat, ut reliqui expeditius & sine impedimento possent lapidare: ita merito dici potest, quod illi Religiosi, qui curando temporalia, & serviendo aliis suis Fratribus ejusdem congregationis in ministeriis corporalibus, causa sunt, cur hi promptius, liberius, & expeditius possint obire functiones suas spirituales erga Deum & Proximum, sint in omnium spiritualium operariorum manibus, & plus præstent ac majus præmium mereantur omnes adjuvando per suum ministerium corporale, quam si propriis suis linguis prædicarent.

§. 7.

Quæ requirantur conditiones ad operum nostrorum ordinariorum rectitudinem & perfectionem.

Ex parte modi operandi.

169. **Q**uamvis opera ordinaria, quæ quilibet Ordo Religiosus ex vita Christi transumpsit, ac certis Regulis & constitutionibus præ-

X

præ-